

Ο βίος και η πολιτεία του Π. Πολάκη. Από την ΚΝΕ (όπου τον φώναζαν μαντρόσκυλο) στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ, στη δημαρχία Σφακίων και την τυχαία συνάντηση με τον Τσίπρα. ■ 6

Από την
Καρολίνα Μάξιμου

dimokratia@dimokratianews.gr

Τι αν βρισκόμαστε στην καρδιά του Αυγούστου και η καλοκαιρινή ραστώνη έχει προβάλλει κυβέρνηση και αντιπολίτευση; Ο αναπληρωτής υπουργός Υγείας Παύλος Πολάκης δεν φαίνεται ότι επηρεάζεται ιδιαίτερα από τη ζέση, καθώς συνεχίζει τη γνωστή επιθετική ρητορική του. Με αναρτήσεις του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης συνεχίζει να ανοίγει μέτωπα. Η αλήθεια είναι ότι σε ορισμένα θέματα, όπως η κριτική του για το «πάρτι» με τις δαπάνες για τα φάρμακα, έχει δίκιο. Το κάνει, όμως, με τον τρόπο που κινείται. Για την ακρίβεια, έγινε ευρύτερα γνωστός λόγω της τραχιάς συμπεριφοράς του και των ακραίων «πολακισμών» του στα τηλεοπτικά παράθυρα.

Ο αναπληρωτής υπουργός Υγείας ανήκει στην κατηγορία των ανθρώπων που έχουν λίγους φανατικούς φίλους και αμέτρητους αντιπάλους. Αυτό μπορεί να το διαπιστώσει κανείς στο ίδιο το υπουργείο του: έχει επιλέξει να περιβάλλεται από μια ομάδα ατόμων που, αν και δεν διαθέτουν εμπειρία, τεχνογνωσία ή εντυπωσιακές σπουδές, πίνουν νερό στο όνομά του και τον περιφρουρούν «σαν λυσασμένα ροτβάλια», όπως μας είχε υπεριστακώς παράγοντας. Οι υπόλοιποι βρίσκονται στο περιθώριο. Ακόμα και όταν γίνονται δεκτοί στο γραφείο του, στο οποίο κυριαρχούν η μυρωδιά του τοιγάρου και της τοικουδιάς από νωρίς το πρωί, γίνονται αποδέκτες μιας ψυχρής συμπεριφοράς.

Η Ιατρική

Η εύφλεκτη ιδιοσυγκρασία του είχε εκδηλωθεί πολλά χρόνια νωρίτερα, από τότε που μεγάλωνε στις απόκρημνες πλαγιές και στα φαράγγια των Σφακίων. Προέρχεται από φτωχή οικογένεια. Ο παππούς και ο πατέρας του ήταν βοσκοί στο επάγγελμα και κομμουνιστές στην ιδεολογία. Ο τελευταίος, μάλιστα, έφυγε από τη ζωή όταν εκείνος ήταν μόλις 13 ετών.

Τότε ανέλαβε να τον μεγαλώσει η ξαδέλφη του πατέρα του, Ευαγγελία Πολάκη. Ήταν μια ιδιαίτερα δυναμική γυναίκα, που έμεινε ανύπαντρη για να αφιερώσει τη ζωή της στον ίδιο και στο ΚΚΕ. Ο Παύλος είχε επιλέξει από νωρίς την Ιατρική. Ήταν, άλλωστε, άριστος μαθητής. Στη σχολή εντάχθηκε στην ΚΝΕ και πρωτοστάτησε στις τότε καταλήψεις. Αντίθετα στους πέντε δέκα φοιτητές της Αριστε-

Ο... Παυλάρας που έκανε τα πάντα για να γίνει υπουργός

Πώς προσέγγισε ο Πολάκης τον Τσίπρα (το 2014) για να εισχωρήσει από την ΑΝΤΑΡΣΥΑ στον ΣΥΡΙΖΑ! Το επιθετικό ύφος του Σφακιανού με τους πολλούς εχθρούς, που πέρασε από την ΚΝΕ, το κάπνισμα και οι ψακουλές στο υπουργείο

ράς που έπαιζαν ηγετικό ρόλο στις κινητοποιήσεις. Λόγω ιδιοσυγκρασίας, ο νεαρός Πολάκης ήταν αυτός που συγκρούσαν μετωπικά και απαξίωνε λεκτικά κάθε πολιτικό αντίπαλο. Ετσι κέρδισε το προσωνύμιο «μαντρόσκυλο». Αν και δεν υπάρχει καμία απόδειξη ή έστω ένδειξη ότι ο μαυροφορεμένος Κρητικός άσκησε ποτέ σωματική βία, η γλώσσα του «έσπαγε κόκαλα». «Ο Παύλος ασκούσε λεκτική βία. Αυτό ήταν το μοτίβο του. Ήταν ο πρωτεργάτης στο bullying, πριν ακόμα κα-

θηρωθεί ο όρος» περιγράφει ένας σύντροφός του από τα παλιά. Τα περισσότερα μέλη της ομάδας στην οποία αντίθετα κατέληξαν στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ.

Παρά τις αριστερές καταβολές του, δεν εργάστηκε στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, αλλά στον ιδιωτικό τομέα. Η πορεία του ως χειρουργός εντατικολόγος σε διάφορες ιδιωτικές κλινικές ήταν, κατά γενική ομολογία, επιτυχημένη. Αν και ζούσε και εργαζόταν στην Αθήνα, δεν σταμάτησε ποτέ να έχει πολύ στενές σχέσεις με τον

τόπο του και να εξυπηρετεί τους συντοπίτες του.

Στα Σφακιά εκλέχθηκε δήμαρχος το 2010 με 62% και επανεκλέχθηκε το 2014 με 96,5%! Οι συμπολίτες του έχουν να λένε για το έργο του. Ήταν η εποχή που, όπως παραδέχθηκε αργότερα ο ίδιος, φοροδιέφυγε. Όπως έλεγε, «εδώμας έφτασαν». Σε συνέδριο της ΚΕΔΕ, μάλιστα, ομολόγησε τη συνειδητή επιλογή του να διατηρεί διπλό ταμείο στον δήμο του, ένα «μαύρο» και ένα «άσπρο», προκειμένου να έχει έσοδα. Οσο

ήταν δήμαρχος, ένας δημοσιογράφος τον «τοίγκλισε», ρωτώντας τον επίμονα αν σκέφτεται να μετακομίσει στη Βουλή. Εκείνος είχε απαντήσει «όχι τώρα», αλλά, όταν ο δημοσιογράφος επέμεινε, ο Πολάκης παραδέχθηκε ότι «είναι κάτι που σκέφτομαι από μικρός». Τελικά, όπως αποδείχθηκε, τα παιδικά όνειρά του βρίσκονταν μια ανάσα μακριά.

Το 2014, ο Αλέξης Τσίπρας πήγε οικογενειακά διακοπές στην Κρήτη. Το επίσημο σενάριο θέλει τους δύο άνδρες να συ-

ναντιούνται τυχαία. Πηγές που γνωρίζουν, όμως, ισχυρίζονται ότι ο Πολάκης επέδωξε με κάθε τρόπο αυτή τη γνωριμία. Στις ημέρες που ακολούθησαν, η οικογένεια Τσίπρα σκλαβώνεται από την κρητική περιποίηση του Πολάκη. Και κάπως έτσι, ανάμεσα στα τοίπουρα και στον ήλιο, άνοιξε ο δρόμος για την ένταξή του στον ΣΥΡΙΖΑ. Ήταν η εποχή που οι παλιοί σύντροφοί του του απέδιδαν ομορτυνιστική συμπεριφορά, σημειώνοντας ότι τέτοια δείγματα είχε δείξει και νωρίτερα. Ήταν και η στιγμή που οι δρόμοι τους χώρισαν για πάντα, μια και σήμερα δεν μιλά με κανέναν από αυτούς. Τι είδε, όμως, ο Τσίπρας στον εκκεντρικό δήμαρχο;

Στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ ταυτίζουν την είσοδο του Πολάκη στο κόμμα με την περίοδο που ο Τσίπρας επέδωξε τη δημιουργία μιας ομάδας με στελέχη που θα βρίσκονται εκτός της επιρροής των συνιστώσων και θα έχουν αναφορά τον ίδιο.

«Ξένο σώμα»

Ο Πολάκης θεωρήθηκε από τους κλειδοκράτορες της Κουμουνδούρου «ξένο σώμα», και κάπως έτσι τον αντιμετώπιζαν ακόμα. Ούτε τώρα έχει ερείσματα στο κόμμα. Εκεί, όμως, την εύνοια του Μαξίμου. Όταν αναφέρεται ο Τσίπρας τον αποκαλεί «Παυλάρα». Τον συμπαθεί.

Όπως μας λέει πηγή που γνωρίζει, προσεγγίζει την εκρηκτική και «μάτσο» προσωπικότητα του Πολάκη σχεδόν σαν κινηματογραφική περσόνα. Αλλά και ο ίδιος ανταποδίδει στο μέγιστο. Σε ό,τι έχει να κάνει με τον πρόεδρο, είναι βασιλικότερος του βασιλέως... Παρά τη μαχητικότητά του στη Βουλή και τη συμπάθεια που του δείχνει ο Τσίπρας, ο δρόμος για την υπουργοποίησή του έμεινε κλειστός. Άνοιξε όταν, μετά τη μνημονιακή στροφή του καλοκαιριού, άφησε να κυκλοφορήσει η πρόθεσή του να εγκαταλείψει τον ΣΥΡΙΖΑ. Ελεγε σε φίλους του ότι «θα φύγω, γιατί ο Τσίπρας πρόδωσε τον λαό και ξεπουλά τη χώρα».

Όταν όμως του ζητήθηκε να μπει στην κυβέρνηση ως υφυπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (θέση που δεν υπήρχε στο προηγούμενο κυβερνητικό σχήμα), απάντησε: «Ο, τι πεις, πρόεδρε». Η υπουργοποίησή του συμπίπτει με πολιτική στροφή 180 μοιρών.

Υιοθέτησε την ατάκα: «Συμβιβαστικάκαμε, γιατί, αν προχωρούσαμε, δεν θα ήταν πρωτομιάς, αλλά αυτοκτονία». Συγκεκριμένα, έγραψε στα social media: «Live today and fight tomorrow»!

Το σκάνδαλο με την πρόσληψη των 100 γιατρών!

Ο ΠΟΛΑΚΗΣ αυτοπροβαλλόταν σαν σκληρός πολέμιος της διαφθοράς. Ως υπουργός, όμως, έγινε στόχος καταγγελιών ότι προσπάθησε να συγκαλύψει την εμπλοκή της αναισθησιολόγου εξαδέλφης του στον θάνατο της τετράχρονης Μελίνας και στην κλοπή οπιούχων φαρμάκων. Σαν να μην έφτανε αυτό, ξέσπασε και το σκάνδαλο της παρέμβασης στη λίστα του διαγωνισμού για την πρόσληψη 100 γιατρών.

Συγκεκριμένα, πήρε παρανόμως στο γραφείο του τη λίστα του ΚΕΕΛΠΝΟ, με τις καταγγελίες για παρεμβάσεις εκ μέρους του να δίνουν και να παίρνουν!

Παρά τον θόρυβο και τη δυσάρεσκεια που έχουν προκληθεί, το Μα-

ξίμου δεν φαίνεται να έχει χάσει την υπομονή του. Μπορεί να του έχουν γίνει κάποιες διακριτικές παραινήσεις για να χαμηλώσει τους τόνους, αλλά παραμένει ο γνωστός «Παυλάρας». Σύμφωνα με πληροφορίες, μάλιστα, δεν είναι καθόλου απίθανο να μείνει στην κυβέρνηση, ίσως σε άλλο πόστο.

Όπως και να εξελιχθούν τα πράγματα, τώρα το καλοκαίρι απολαμβάνει τη θάλασσα με το φουσκωτό του, μια και είναι λάτρης του ψαροντούφεκου. Εκεί, μάλιστα, πάσει εντυπωσιακά μεγάλα ψάρια, τα οποία επιδεικνύει στις οικογενειακές φωτογραφίες του. Όταν ζούσε στον Πειραιά έπαιρνε την οικογένειά του (έχει δύο κόρες) και πήγαι-

νε στην Κρήτη με φουσκωτό, κάνοντας μια στάση στα Κύθηρα. Επιδίδεται και στο κυνήγι, όταν δεν περνά τον ελεύθερο χρόνο του με την οικογένειά του.

Η επί χρόνια σύζυγός του είναι επίσης γιατρός, στο «Σωτηρία», και συνδικαλίστρια. Φίλοι και γνωστοί, μάλιστα, χρησιμοποιούν τους στίχους του Λευτέρη Παπαδόπουλου για να περιγράψουν τη σχέση τους: «Σίδερα μαςάει ο Κουταλιανός, αλλά τρέμει σαν το ψάρι στην κυρά του μπρος. Αχ, πώς τη φοβάται ο φτωχός Κουταλιανός». Με τον τρόπο αυτόν υπονοούν ότι ο ατρόμητος Πολάκης, που, αντί να μιλάει, κραυγάζει σκορπώντας τον φόβο, μπροστά στη σύζυγό του κάθεται σουζάα...

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΒΛΑΚΕΙΑΣ

Του
ΣΤΑΥΡΟΥ Π. ΨΥΧΑΡΗ

Η ιστορία της ελληνικής γραφειοκρατίας γέμει σκανδάλων. Απίθανες περιπτώσεις έχουν καταγραφεί στις δέλτους της δημοσίας διοικήσεως. Από ενάρξεως

Συνέχεια στη σελίδα Α2

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΒΛΑΚΕΙΑΣ

Συνέχεια από την πρώτη σελίδα

της λειτουργίας του νεαρού κράτους που προέκυψε από την Επανάσταση του 1821 η γραφειοκρατία ζει και κυβερνά την Ελλάδα με κάθε καθεστώς. Βασιλείς και πρόεδροι, άξιοι σεβασμού αρχηγοί του κράτους, αλλά και προβληματικοί αρχηγίσκοι, βουλευτήρια άξια επαίνου που τίμησαν τον Λαό και την ψήφο του, αλλά και κοινοβουλευτικοί αστέρες τρίτης ποιότητας έχουν διαβεί τις θύρες της εξουσίας. Αδόξως «διεκπεραίωσαν» την αποστολή τους και τις ψευδείς επαγγελίες τους. Αδόξως «ετερμάτισαν» την ηγεσία τους και οι πάσης φύσεως δικτάτορες που όλοι τους είχαν την ευκαιρία να αποδείξουν – και απέδειξαν – ότι όλες οι δικτατορίες πέφτουν αφού ζημιώνουν την πατρίδα και τους ανθρώπους της.

Σε καιρούς ειρηνικούς ανθεί περαιτέρω η βλακώδης γραφειοκρατία – με το αζημίωτο βέβαια.

Προσφάτως στην περιοχή όπου γεννήθηκε το πρώτο ελληνικό κράτος μετά την οθωμανική κατοχή συνέβη ένα περιστατικό που οριοθετεί τα σύνορα μεταξύ βλακείας και προφανώς κεκρυμμένων συμφερόντων. Στο όμορφο και ιστορικό Κρανίδι της Αργολίδας οι κάτοικοι διαπίστωσαν ότι θα περίμεναν για πολλά χρόνια ακόμη για να αποκτήσουν ένα στοιχειώδες ασθενοφόρο για τις ανάγκες της περιοχής που έχει τεράστιο όγκο τουριστικής κινήσεως. Ενώπιον της κρατικής αβελτηρίας οι κάτοικοι της περιοχής συγκρότησαν όμιλο περίπου εκατό κατοίκων οι οποίοι συγκέντρωσαν τα χρήματα που χρειαζόνταν και προχώρησαν στην επιλογή καταλλήλου ασθενοφόρου. Προτού το αγοράσουν παρενόβη φωνή – επί του παρόντος άγνωστη – η οποία απαγόρευσε την αγορά οιοδήποτε εκ των πέντε διαφορετικής κατασκευής ασθενοφόρων για να γίνει διαγωνισμός. Ως τότε μπορούν όλοι να περιμένουν!

Συντάξεις: Η αλήθεια για τις περικοπές του Αυγούστου

ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

» Πόσες συντάξεις μειώθηκαν με το πρώτο κύμα επανυπολογισμού που ξεκίνησε και ολοκληρώθηκε με την πληρωμή των συντάξεων του Αυγούστου;

Ο συνολικός αριθμός δεν ξεπερνά τις 66.900 σε σύνολο αναπροσαρμογής 1,23 εκατομμυρίων επικουρικών συντάξεων, καθώς επανυπολογίστηκαν 319.000 επικουρικές συνταξιούχων από 11 πρώην ταμεία.

Όσον αφορά τους συνταξιούχους, 253.000 δεν είχαν καμία μείωση είτε επειδή προστατεύθηκαν από τον πήχη των 1.300 ευρώ μεικτά είτε επειδή η διαφορά ανάμεσα στο νέο και το παλιό μεικτό καταβαλλόμενο ποσό «ισοφαρίστηκε» από τις μειώσεις προηγούμενων Μνημονίων που καταργήθηκαν. Αντίθετα 66.900 συνταξιούχοι υπέστησαν μικρές ή μεγαλύτερες περικοπές.

Πόσο μειώθηκαν...

Αναλυτικά, στο πρώτο πακέτο επανυπολογισμού του Αυγούστου: 30.600 είχαν μείωση από 1 λεπτό μέχρι και 20 ευρώ από το μεικτό καταβαλλόμενο ποσό, άλλοι 11.300 είδαν την επικουρική τους να μειώνεται από 20 ευρώ μέχρι και 30 ευρώ.

Ταυτόχρονα 6.200 συνταξιούχοι υπέστησαν «ψαλίδι» 30-40 ευρώ, 2.900 ήταν ακόμη πιο άτυχοι αφού έχασαν 40-50 ευρώ και 15.700 στάθηκαν οι πλέον άτυχοι όλων, αφού είχαν μειώσεις από 50 ευρώ και πάνω. Σε ειδικές περιπτώσεις πρώην τραπεζοϋπαλλήλων και δημοτικών υπαλλήλων η απώλεια ξεπέρασε και τα 100 ευρώ. Σημειώνεται πως οι μειώσεις αφορούν το λεγόμενο μεικτό καταβαλλόμενο ποσό, δηλαδή το καθαρό ποσό (που μπαίνει στην τσέπη) συν τις κρατήσεις για υγεία, φόρο και ΑΚΑΓΕ.

Σε ποια ταμεία...

Οι περικοπές του Αυγούστου (θα ακολουθήσει δεύτερο κύμα τον Σεπτέμβριο με την ολοκλήρωση του επανυπολογισμού) αφορούσαν: συνταξιούχους πρώην δημοτικούς υπαλλήλους (ΤΑΔΚΥ), ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς (ΤΕΑΕΙΓΕ) και συνταξιούχους τραπεζοϋπαλλήλους της πρώην ΕΤΒΑ (ΤΕΑΠ-ΕΤΒΑ). Ποσοστιαία οι απώλειες κυμάνθηκαν μεσοσταθμικά στο 10%, ενώ σε ακραίες περιπτώσεις άγγιξαν το 20%.

Δεν είχαν περικοπές -στην πλειονότητά τους- οι συνταξιούχοι πρώην εργαζόμενοι στα ασφαλιστικά ταμεία (ΤΕΑΠΟΚΑ), οι χημικοί, χημικοί μηχανικοί, βιοχημικοί (ΤΕΑΧ), οι πρώην υπάλληλοι ΟΤΕ, ΕΛΤΑ και

ΕΡΤ, οι πυροσβέστες και οι τραπεζοϋπάλληλοι της πρώην ΑΤΕ. Το φάσμα των σημαντικών μειώσεων γλίτωσε και η μεγάλη πλειονότητα των δημοσίων υπαλλήλων (ΤΕΑΔΥ), που ήταν η πολυπληθέστερη ομάδα (200.000) του πρώτου κύματος επανυπολογισμού.

Πώς εφαρμόζεται το όριο των 1.300 ευρώ

Διευκρινίζεται πως για την εφαρμογή του ορίου των 1.300 ευρώ θα λαμβάνονται αθροιστικά υπόψη συντάξεις από οποιαδήποτε αιτία. Με εγκύκλιο του υπουργείου Εργασίας έχει διευκρινιστεί πως «για την εφαρμογή του ορίου των 1.300 ευρώ λαμβάνεται υπόψη το ποσό των συντά-

» Σχεδόν 67.000 μειώθηκαν σε σύνολο 1.230.000 συντάξεων που επανυπολογίστηκαν

ξεων που καταβάλλονται στον συνταξιούχο από οποιαδήποτε αιτία συμπεριλαμβανομένων σε αυτό το ποσό μόνο της εισφοράς υγειονομικής περίθαλψης, της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και των εισφορών που προβλέπει ο νόμος 3986 του 2011.

Συνεπώς, για τον καθορισμό του πλέγματος προστασίας, πάνω από το οποίο δεν θα υπάρχει «προσωπική

διαφορά» μετά τον επανυπολογισμό της επικουρικής, αλλά θα πέφτει «ψαλίδι», λαμβάνονται υπόψη όλες οι κύριες και επικουρικές συντάξεις που εισπράττει ο δικαιούχος (γήρατος, αναπηρίας, θανάτου). Αντίθετα δεν λαμβάνονται υπόψη τα μερίσματα και τα πάσης φύσεως επιδόματα αναπηρίας. Ωστόσο, μετά την αναπροσαρμογή της επικουρικής, το άθροισμα του εισοδήματος δεν μπορεί να πέφτει κάτω από 1.300 ευρώ μεικτά. Στην περίπτωση που συνταξιούχος έπαιρνε πριν τη μείωση 1.370 ευρώ και η επικουρική του μειώνεται 100 ευρώ θα εισπράξει 1.300 ευρώ και θα χάσει 70 καθώς τα υπόλοιπα 30 θα του δοθούν ως «προσωπική διαφορά».

Όταν και η αύξηση... βαφτίζεται μείωση

» Τελικά μειώνονται οι κύριες συντάξεις με τη διευκρινιστική εγκύκλιο του υπουργείου Εργασίας για την παρακράτηση (0,6%) στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη (ΕΟΠΥΥ);

Αν πάρουμε τοις μετρητοίς τα δημοσιεύματα της περασμένης Τετάρτης, θα πρέπει να έχουμε οριζόντιες - νέες! - μειώσεις στις κύριες συντάξεις. Όμως, η διευκρινιστική εγκύκλιος του υπουργείου Εργασίας για την παρακράτηση (0,6%) στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη (ΕΟΠΥΥ), που θα εφαρμόζεται πλέον σε όλες τις κύριες συντάξεις που λαμβάνει ένα άτομο και όχι μόνο σε μία, όπως ίσχυε έως τώρα, ούτε νέα παρέμβαση είναι, ούτε τελικά μειώνει τις κύριες συντάξεις. Σε αρκετές περιπτώσεις, μέσω του υπολογισμού της παρακράτησης προκύπτουν και αυξήσεις!

Αφού σημειώσουμε ότι η επιβολή της νέας εισφοράς θα εφαρμοστεί αναδρομικά από την 1η Ιουλίου και ότι στη διευκρινιστική εγκύκλιο αναφέρεται ακόμα ότι, αν οι συνταξιούχοι λαμβάνουν σύνταξη και ταυτόχρονα έχουν αποδο-

χές από κάποια εργασία, η εισφορά υπέρ του ΕΟΠΥΥ θα παρακρατείται τόσο από τη σύνταξη όσο και από τον μισθό που λαμβάνουν, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι:

Δεν πρόκειται για «νέο κύμα μειώσεων στις κύριες συντάξεις», καθώς η παρακράτηση του 0,6% γίνεται στο πραγματικό ποσό (για πρώτη φορά) και όχι στο ύψος της σύνταξης του 2010, όπως έγινε σε μια σειρά περίπου 12 παρεμβάσεων - μειώσεων την προηγούμενη εξετία. Επίσης, από το γεγονός αυτό, δηλαδή ότι η παρακράτηση γίνεται πλέον επί του πραγματικού ποσού, αρκετές χιλιάδες ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι δεν θα έχουν μείωση, αλλά αύξηση των πραγματικών αποδοχών τους!

Για «γεμπελική προσπάθεια να γίνει το άσπρο - μαύρο» έκανε λόγο με ανακοίνωσή του το υπουργείο Εργασίας, προσθέτοντας ότι «το νέο κύμα της παραπληροφόρησης εμφανίζει ως επικείμενες μεγάλες μειώσεις την παρακράτηση υπέρ Υγείας ύψους 6% που θα γίνεται στο εξής και στην περίπτωση που ένας συνταξιούχος

παίρνει δεύτερη σύνταξη» προσθέτοντας:

1. Η παρακράτηση θα γίνεται στο εξής επί του πράγματι καταβαλλόμενου ποσού, όχι επί του εικονικού, πολύ μεγαλύτερου ποσού της σύνταξης πριν από τις μνημονιακές περικοπές, όπως γινόταν επί κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ - Ν.Δ. Αυτό θα οδηγήσει στις περιπτώσεις όσων παίρνουν μία μόνο κύρια σύνταξη, τους πολύ περισσότερους δηλαδή, σε αύξηση, όχι σε μείωση.

2. Βασικό χαρακτηριστικό της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης είναι η ισονομία. Γιατί είναι δίκαιο όσοι παίρνουν μόνο μία σύνταξη να έχουν δυσμενέστερη μεταχείριση από όσους είναι σε σχετικά καλύτερη κατάσταση και παίρνουν δύο ή περισσότερες συντάξεις; Γιατί οι πρώτοι θα πρέπει να υπόκεινται σε εισφορά στο σύνολο του εισοδήματός τους και οι δεύτεροι όχι; «Η αλήθεια θα φανεί στο ΑΤΜ. Απλώς η αλήθεια δεν ενδιαφέρει αυτούς που παραπληροφορούν. Άλλες είναι οι προθέσεις τους και άλλα τα αφεντικά τους» καταλήγει το υπουργείο Εργασίας.

Κύμα προσλήψεων και παροχών μέσα στο κατακαλόκαιρο

ΣΤΙΣ... ΗΣΥΧΕΣ ΜΕΡΕΣ του Αυγούστου η κυβέρνηση «προετοιμάζεται» με προγράμματα για 13.000 ανέργους, 850 προσλήψεις στην Υγεία και συνεχείς μισθώσεις φυλάκων και καθαριστριών παρά το μπλόκο του ΣτΕ

Μόλις την προηγούμενη εβδομάδα έγραφε το «ΘΕΜΑ» για το κύμα προσλήψεων μέσω της μεθόδου των συμβάσεων μίσθωσης έργου για εκατοντάδες φύλακες και καθαριστριες και την κινητικότητα που αυτές προκαλούν αναφορικά με το ενδεχόμενο πρόωγων εκλογών, ενώ ακολούθησε το μπλόκο του ΣτΕ. Λίγες ημέρες μετά, η τάση αυτή δείχνει να συνεχίζεται με αμείωτη, για να μην πούμε με αυξανόμενη ένταση, όπως καταγράφει το «business stories».

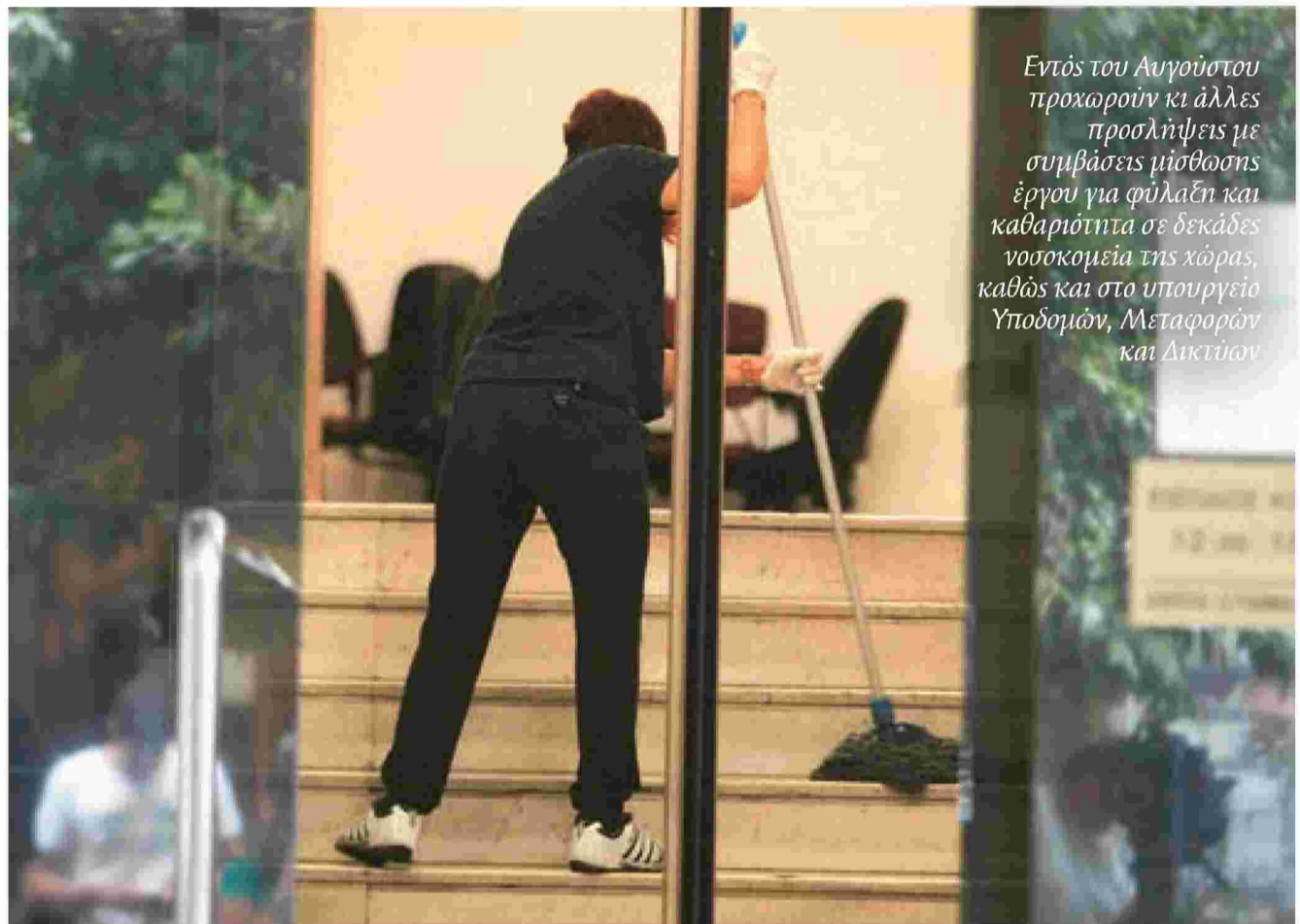
Του Δημήτρη
Μαρκόπουλου
markopoulou@gmail.com

Ειδικότερα, αίσθηση προκάλεσε η άρση άρση ανακοίνωση μέσα στις «ήσυχες ημέρες του Αυγούστου» των δύο νέων τετράμημων προγραμμάτων απόκτησης εργασιακής εμπειρίας, αλλά και του κύματος 850 προσλήψεων που ετοιμάζονται στον χώρο της δημόσιας υγείας. Παράλληλα, αν και προς το παρόν λόγω ΣτΕ πάγωσαν οι προσλήψεις συμβασιούχων φυλάκων και καθαριστριών, πηγές αναφέρουν ότι στα κυβερνητικά σχέδια είναι εκτός από την Υγεία και το υπουργείο Εργασίας το μέτρο να επεκταθεί και σε άλλους τομείς ή υπουργεία, όπως στο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, αλλά σύντομα και σε διευθύνσεις και άλλους κρατικούς οργανισμούς. Κι αυτό μόλις υπάρχει «εξακθάρισμα με τη Δικαιοσύνη για μια κυβερνητική απόφαση που αποτελεί προτεραιότητα», όπως τονίζουν κύκλοι του υπουργείου Υγείας.

Σαν να μην έφταναν τα παραπάνω, τις τελευταίες ημέρες συντελείται μπαράζ υπογραφών για υπερωριακή απασχόληση στα υπουργεία, που θα αποδώσει σε εκατοντάδες δημόσιους υπάλληλους πρόσθετα χρήματα την ώρα που άλλες κοινωνικές και επαγγελματικές ομάδες στενάζουν υπό το βάρος της σκληρής φορολόγησης.

Μόλις τη Δευτέρα 8 Αυγούστου, λοιπόν, προωθήθηκαν δύο προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας τεσσάρων μηνών σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα και σε Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΚΟΙΝΣΕΠ) για 10.000 ανέργους νέους ηλικίας 18-24 ετών και για 3.000 ανέργους νέους ηλικίας 25-29 ετών, αποφοίτους Δευτεροβάθμιας (Γενικού Λυκείου, Επαγγελματικού Λυκείου, ΕΠΑΣ) και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΑΕΙ, ΤΕΙ), που παραμένουν εκτός αγοράς εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης. Πρόκειται για προγράμματα με τις υπογραφές του υφυπουργού Οικονομίας **Αλέξη Χαρίτση** και της αναπληρώτριας υπουργού Εργασίας **Ράνιας Αντωνοπούλου** αντίστοιχα, με κόστος για το πρώτο 17.115.000 ευρώ και για το δεύτερο 5,9 εκατ. ευρώ. Με τις αιτήσεις και τις

Εντός του Αυγούστου προχωρούν κι άλλες προσλήψεις με συμβάσεις μίσθωσης έργου για φύλαξη και καθαριότητα σε δεκάδες νοσοκομεία της χώρας, καθώς και στο υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

Μπαράζ υπογραφών για υπερωριακή απασχόληση στα υπουργεία, που θα αποδώσει σε εκατοντάδες δημόσιους υπάλληλους πρόσθετα χρήματα

προωθήσεις των ανέργων ουσιαστικά να ξεκινούν εντός των προσεχών ημερών, υπάρχει λογική κινητικότητα ως προς το κατά πόσο αυτά τα προγράμματα θα αξιοποιηθούν πολιτικά και προς ποιες κατευθύνσεις. Από την πλευρά τους, κύκλοι του ΟΑΕΔ μιλούν για αδιάβλητες διαδικασίες με τις οποίες σε καιρό ανεργίας κανένας δεν πρέπει να παίζει παιχνίδια μικροπολιτικής σκοπιμότητας, όμως εκπρόσωποι της αντιπολίτευσης φοβούνται την εξυπηρέτηση κομματικής πελατείας και τη δημιουργία στρατιάς ανέργων που με τα τετράμηνα αυτά προγράμματα θα τύχουν πρόσκαιρης ευνοϊκής μεταχείρισης.

Προς την κατεύθυνση αυτή κινείται η κριτική ότι οι ενδιαφερόμενοι άνεργοι δεν υποβάλουν αίτηση συμμετοχής στο πρόγραμμα, αλλά υποδεικνύονται από τους εργασιακούς συμβούλους των ΚΠΑ2 του ΟΑΕΔ στις επιχειρήσεις με βάση τους πίνακες ανέργων ανά ειδικότητα και με σειρά προτεραιότητας. Ταυτόχρονα με τα παραπάνω, με πρόσχημα την υγειονομική κάλυψη των προσφύγων το υπουργείο Υγείας, το οποίο πρωτοστατεί και στις προσλήψεις καθαριστριών και φυλάκων, προωθεί αυτές τις μέρες πρόγραμμα ύψους 24,2 εκατ. ευρώ υπό την επίβλεψη του γ.γ. Δημόσιας Υγείας **Γιάννη Μπασκόζου**. Ηδη το ΚΦΕΛΠΝΟ μαζί με σειρά άλλων φορέων

προχωρά σε προσλήψεις 93 ατόμων διαφορετικών ειδικοτήτων με σκοπό την αυτοψία, την καταγραφή και τον εμβολιασμό των προσφύγων, ενώ άμεσα πρόκειται να γίνουν προσλήψεις στο ΕΣΥ (40 στο ΕΚΑΒ), διοικητικού προσωπικού, 32 επαγγελματιών υγείας, διοικητικών και οικονομολόγων. Να σημειωθεί ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα προβλέπει, μεταξύ άλλων, 850 νέες θέσεις εργασίας ποικίλων ειδικοτήτων, με 8μηνες συμβάσεις πλήρους ή μερικής απασχόλησης. Επίσης, εντός του Αυγούστου προχωρούν κι άλλες προσλήψεις με συμβάσεις μίσθωσης έργου για φύλαξη και καθαριότητα σε δεκάδες νοσοκομεία της χώρας, καθώς και στο υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ενώ ανοίγει ο ίδιος δρόμος και για άλλες υπηρεσίες, όπως το μετρό, η ΣΤΑΣΥ, τα τρένα κ.λπ.

Βρέχει υπερωρίες

Χαμός όμως επικρατεί και με τις υπουργικές υπογραφές για υπερωριακή απασχόληση στο Δημόσιο, προφανώς ως δώρο σε συγκεκριμένους εργαζόμενους στην κρατική μηχανή - και δη εκείνους που βρίσκονται πιο κοντά σε πολιτικά πρόσωπα. Σαν ο κρατικός μηχανισμός να έχει μπει σε υψηλή εγρήγορση, παρακολουθούμε

ιδιαίτερα στο υπουργείο Εργασίας να προ-υπογράφονται υπερωρίες για τον μήνα Αύγουστο, ο οποίος ακόμα φυσικά δεν έχει συμπληρωθεί. Κάπως έτσι, την 1η Αυγούστου η διευθύντρια του γραφείου του υπουργού Εργασίας **Ευτυχία Αχτσιόγλου** στο έγγραφο με αριθμό Πρωτοκόλλου 30342/9640 υπέγραψε υπερωρίες για 33 εργαζόμενους στο γραφείο του υπουργού, φαίνεται πως κανένας εξ αυτών δεν έφυγε για καλοκαιρινές διακοπές.

Απαντες έλαβαν για έναν μήνα -που επαναλαμβάνουμε ακόμα δεν συμπληρώθηκε- 20 ώρες πρόσθετης υπερωριακής απασχόλησης, δωδεκάωρης εργασίας τις Κυριακές για το διάστημα από 1/8/2016 έως και 31/8/2016.

Το ίδιο συνέβη με το υπ' αριθμ. 2093 έγγραφο της αναπληρώτριας υπουργού Εργασίας **Ράνιας Αντωνοπούλου** για τους 13 συνεργάτες της, για τη Διεύθυνση Προστασίας Οικογένειας και τους πέντε υπαλλήλους της, ενώ πιο λογικές κρίνονται οι υπερωρίες που -έστω και προκαταβολικά- υπογράφηκαν για δεκάδες εργαζόμενους στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας που ελέγχουν την καλοκαιρινή παραβατικότητα. Τέλος, και η αναπληρώτρια υπουργός **Θεανώ Φωτίου** υπέγραψε προκαταβολικά και ενώ ο Αύγουστος δεν έχει τελειώσει ακόμα υπερωρίες για τους 13 συνεργάτες της.

Παγκόσμια Τράπεζα: Κόψτε φοροαπαλλαγές και επιδόματα

Εστειλε λίστα στην Αθήνα και προτείνει κατάργηση άνω των 100 παροχών

Νέο «ψαλίδι» σε όλο το φάσμα των φοροαπαλλαγών και κυρίως σε αυτές που ισχύουν για ιατροφαρμακευτικές δαπάνες, κατάργηση του επιδόματος θέρμανσης και «μαχαίρι» σε παροχές ανταποδοτικού τύπου, για τις οποίες έχουν καταβληθεί εισφορές, προβλέπει η λίστα που έχει ήδη παραδώσει στην ηγεσία του υπουργείου Εργασίας η Παγκόσμια Τράπεζα.

Ως γνωστόν, η τελευταία, μέσω του 2ου μνη-

μονίου, έχει αναλάβει κεντρικό ρόλο στην αναδιάρθρωση του προνοιακού συστήματος στη χώρα μας. Συνεπώς, οι προτάσεις της έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα. Η λίστα περιλαμβάνει στα υπό «αναδιάρθρωση επιδόματα», μεταξύ άλλων, περισσότερες από 100 παροχές που δίνονται σε είδος ή σε χρήμα σε ασφαλισμένους ή ανέργους.

Όπως προαναφέρθηκε, ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στις εκπτώσεις φόρων (φοροαπαλλαγές)

από τις ιατροφαρμακευτικές δαπάνες, με στόχο την εξοικονόμηση περίπου 100-120 εκατ. ευρώ. Επίσης, στο επίδομα θέρμανσης, καθώς διαπιστώθηκε ότι, βάσει των κριτηρίων που εφαρμόζονται, ενδέχεται οι δικαιούχοι να μην είναι πάντα αυτοί που πραγματικά έχουν ανάγκη ένα τέτοιο μέτρο. Το καλό είναι ότι η Τράπεζα δεν επιμένει σε περικοπές στα οικογενειακά επιδόματα. **Σελ. 4**

Μαχαίρι στις δαπάνες κοινωνικής πρόνοιας

Εκατό παροχές για «αναδιάρθρωση» υποδεικνύει η Παγκόσμια Τράπεζα

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Περικοπές σε όλο το φάσμα των φοροπαλλαγών, με κυρίαρχες αυτές που ισχύουν για ιατροφαρμακευτικές δαπάνες, κατάργηση του επιδόματος θέρμανσης και «μαχαίρι» σε παροχές ανταποδοτικού τύπου για τις οποίες έχουν καταβληθεί εισφορές, περιλαμβάνει η λίστα που έχει ήδη παραδώσει στην ηγεσία του υπουργείου Εργασίας η Παγκόσμια Τράπεζα. Με στόχο τη μείωση των «ήδη περιορισμένων», όπως και το μνημόνιο αναγνωρίζει, δαπανών για κοινωνική πρόνοια στην Ελλάδα, σε μια περίοδο που οι δικαιούχοι τέτοιων παροχών αυξάνονται με δραματικό ρυθμό, τα συναρμόδια υπουργεία Εργασίας και Οικονομικών αναζητούν κεφάλαια, που ενδεχομένως να αγγίζουν και το 1 δισ. ευρώ, προκειμένου να χρηματοδοτηθεί από τον Ιανουάριο του 2017 η καθολική εφαρμογή του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ΚΕΑ).

Πρόκειται για μια παραλλαγή του Ελαχίστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ), η δεύτερη φάση του οποίου αναμένεται να ξεκινήσει σε 30 δμήσιους της χώρας εντός του Αυγούστου. Η μεταρρύθμιση της πρόνοιας

δάματα που δικαιολογούν πιθανή χρήση ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών εκτός εθνικού συστήματος υγείας και ποιο κάνουν εκτεταμένη χρήση λόγω χρόνιων ή σοβαρών ασθενειών.

Στο στόχαστρο της Παγκόσμιας Τράπεζας έχει μπει και το επίδομα θέρμανσης καθώς διαπιστώθηκε ότι, βάσει των κριτηρίων που εφαρμόζονται, ενδέχεται οι δικαιούχοι να μην είναι πάντα αυτοί που πραγματικά έχουν ανάγκη ενός τέτοιου μέτρου.

Πληροφορίες αναφέρουν ότι η Παγκόσμια Τράπεζα δεν επιμένει σε περικοπές στα οικογενειακά επιδόματα, καθώς διαπιστώνει ότι η συνολική δαπάνη υπολείπεται των πραγματικών αναγκών ενός σύγχρονου και στοχοθετημένου συστήματος στήριξης των παιδιών. Να σημειωθεί ότι η ηγεσία του υπουργείου Εργασίας και η αναπληρώτρια υπουργός Κοινωνικής Αλληλεγγύης Θεανώ Φωτίου έχουν επανειλημμένα δηλώσει ότι δεν σχεδιάζονται μειώσεις σε επιδόματα που λαμβάνουν άτομα με ειδικές ανάγκες καθώς και στα οικογενειακά επιδόματα, παρότι οι εκπρόσωποι των δανειστών και κυρίως του ΔΝΤ έχουν θέσει ανοικτά το θέμα της περικοπής τους.

Στο συμπληρωματικό μνημόνιο του Ιουνίου γίνεται εκτενής αναφορά, ενώ και κατά τη διάρκεια της πρώτης αξιολόγησης είχε τεθεί από τους δανειστές αίτημα να συμπεριληφθούν στα εισοδηματικά κριτήρια, βάσει των οποίων καταβάλλεται το ΚΕΑ κατά τη β' πιλοτική φάση, τα αναπτυξιακά, μη ανταποδοτικού χαρακτήρα επιδόματα που δίνονται στα άτομα με αναπηρία. Κυβερνητικοί αξιωματούχοι επισημαίνουν πως οι δανειστές έχουν κατά καιρούς υποστηρίξει πως το κόστος για την πληρωμή των αναπτυξιακών επιδομάτων, περίπου 700 εκατ. ευρώ τον χρόνο, είναι σημαντικά υψηλό και εκτιμούν ότι αναμένεται να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο κατά τη δεύτερη αξιολόγηση.

Η διαπραγμάτευση του Σεπτεμβρίου θεωρείται δύσκολη, καθώς για την εφαρμογή του Κοινωνικού Επιδόματος Αλληλεγγύης στο σύνολο των δικαιούχων ατόμων που διαβιώνουν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν κεφάλαια που ξεπερνούν το 1 δισ. ευρώ. Υπάρχουν βέβαια και άλλα δύο σενάρια που εξετάζονται στο οικονομικό επιτελείο, σε συνεργασία με τους δανειστές. Σύμφωνα με το δεύτερο, και εφόσον αποφασιστεί να καλυφθούν οι ανάγκες του 80% των ατόμων που έχουν ανάγκη, θα απαιτηθούν κεφάλαια ύψους 750 εκατ. ευρώ, ενώ βάσει του τρίτου σεναρίου, και υπό την προϋπόθεση ότι θα αποφασιστεί η κάλυψη μικρότερου ποσοστού δικαιούχων, θα χρειαστεί η εξοικονόμηση 550 εκατ. ευρώ.

Τα συναρμόδια υπουργεία, πάντως, αναζητούν περίπου 900 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 270 εκατ. αφορούν κεφάλαια που και σήμερα δαπανώνται για την εφαρμογή του προγράμματος ενάντια στην ανθρωπιστική κρίση.

Ενώ τα υπ. Εργασίας και Οικονομικών αναζητούν κεφάλαια 1 δισ. ευρώ για τη χρηματοδότηση του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης το 2017.

έρχεται μεσώσ μετά την ασφαλιστική μεταρρύθμιση και αναμένεται να βάλει φωτιά στη διαπραγμάτευση του φθινοπώρου, καθώς θα συζητείται με τους εκπροσώπους των δανειστών παράλληλα με τις αλλαγές στα εργασιακά.

100 παροχές

Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες της «Κ», η Παγκόσμια Τράπεζα, που μέσω του 2ου μνημονίου έχει αναλάβει κεντρικό ρόλο στην αναδιάρθρωση του προνοιακού συστήματος στη χώρα μας, περιλαμβάνει στα υπό «αναδιάρθρωση επιδόματα», μεταξύ άλλων, πάνω από 100 παροχές που δίνονται σε είδος ή σε χρήμα σε ασφαλισμένους ή και ανέργους, εκ των οποίων οι περισσότερες είναι ανταποδοτικού χαρακτήρα (π.χ. επιδότηση κατασκευών για ανέργους), ενώ κάποιες ήδη έχουν κοπεί (δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα σε ανέργους).

Στη λίστα με τις υποδείξεις υπάρχουν ακόμη και οι εκπαιδευτικές φόρων (φοροπαλλαγές) από τις ιατροφαρμακευτικές δαπάνες, με στόχο την εξοικονόμηση περίπου 100 με 120 εκατ. ευρώ. Ηδη, στο υπουργείο Οικονομικών «μετρώνε» τις πιθανές αποδόσεις ενός τέτοιου ενδεχομένου, εξετάζοντας παράλληλα ποιοι από τους δικαιούχους των συγκεκριμένων φοροπαλλαγών έχουν υψηλά εισο-

Ασφυκτικό χρονοδιάγραμμα

Με στόχο να διοχετεύσει τους λιγότερους διαθέσιμους πόρους σε εκείνους που το χρειάζονται περισσότερο, το συμπληρωματικό μνημόνιο προβλέπει ένα ασφυκτικό χρονοδιάγραμμα αναδιάρθρωσης της κοινωνικής πρόνοιας στην Ελλάδα, με τη συνδρομή και της Παγκόσμιας Τράπεζας. Αναλυτικά, μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2016, η κυβέρνηση θα πρέπει να έχει ολοκληρώσει την αναδιάρθρωση του συνόλου των προνοιακών επιδομάτων, ώστε να εξοικονομηθεί 0,5% του ΑΕΠ. Η αναθεώρηση θα χρησιμεύσει ως βάση για τη δημιουργία ενός ορθολογικού συστήματος κοινωνικής πρόνοιας, συμπεριλαμβανομένης της εθνικής εφαρμογής του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος. Το κόστος της εθνικής εφαρμογής του ΕΕΕ υπολογίζεται σε 0,5% του ΑΕΠ σε ετήσια βάση, το οποίο θα πρέπει να καλυφθεί μέσω της μόνιμης αποταμίευσης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προσδιορίζονται από την Παγκόσμια Τράπεζα. Μάλιστα, η κυβέρνηση έχει δεσμευθεί, ως βασικό παραδοτέο, να προχωρήσει στη νομοθέτηση των αλλαγών έως τον Οκτώβριο. Να σημειωθεί εδώ ότι το συμπληρωματικό μνημόνιο παραδέχεται παράλληλα ότι οι δαπάνες για κοινωνική πρόνοια στη χώρα μας στερούνται σημαντικά, με την Ελλάδα να βρίσκεται πολύ πίσω από τον μέσο όρο της Ε.Ε. Μέχρι τον Νοέμβριο του 2016, η κυβέρνηση θα πρέπει επίσης να αξιολογήσει και αν χρειαστεί να αναθεωρήσει τους όρους εφαρμογής και της β' φάσης του πιλοτικού προγράμματος για το ΕΕΕ σε 30 δήμους της χώρας, που ξεκινάει εντός Αυγούστου, ώστε από την 1η Ιανουαρίου 2017 να ξεκινήσει η πανεθνική εφαρμογή του. Τέλος, μέχρι τον Δεκέμβριο του 2016, το υπ. Εργασίας θα πρέπει να έχει καταρτίσει σχέδιο δράσης για μια μόνιμη στεγαστική πολιτική για τους πλέον ευάλωτους.

«Τρύπα» έως 900 εκατ. βλέπει η τρόικα το '17

Του ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ

Μπορεί το ζήτημα της αλλαγής των στόχων του πρωτογενούς πλεονάματος να έχει αναδειχθεί ως η αιτία των συνεχόμενων παρατάσεων στην κατάρτιση του μεσοπρόθεσμου προγράμματος, αλλά αυτό δεν είναι το μοναδικό πρόβλημα. Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες της «Κ», η τρόικα θεωρεί ότι με τις ελληνικές προτάσεις η δράση του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ΚΕΑ), που συμπεριλαμβάνεται στο Μεσοπρόθεσμο, δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί για το 2017, κυρίως, αλλά και για τα επόμενα χρόνια. Και στο πλαίσιο αυτό προκύπτει μια «τρύπα» στον προϋπολογισμό του επόμενου έτους που μπορεί να φθάσει έως και τα 900 εκατ. ευρώ.

Όπως αναφέρουν στελέχη με γνώση των συζητήσεων που έχουν γίνει τον τελευταίο μήνα μεταξύ οικονομικού επιτελείου και δανειστών, η ελληνική πλευρά έχει ξεκαθαρίσει ότι το ΚΕΑ θα περιλαμβάνεται στο επικαιροποιημένο Μεσοπρόθεσμο, καθώς αποτελεί κυβερνητική πολιτική στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της κρίσης. Επισημαίνουν δε ότι το υπουργείο Οικονομικών έχει προσδιορίσει ως πηγές χρηματοδότησης του ΚΕΑ τις εξής:

1. Περικοπή δαπανών του υπουργείου Εθνικής Αμυνας κατά 250 εκατ. ευρώ.
2. Εξοικονόμηση δαπανών από τη δράση της επισκόπησης δαπανών (spending review) σε όλο τον δημόσιο τομέα. Πρόκειται για μια δράση που θα ξεκινήσει πιλοτικά από τον Σεπτέμ-

βριο στα υπουργεία Οικονομικών, Οικονομίας και Πολιτισμού, ενώ θα επεκταθεί στα υπόλοιπα υπουργεία και στους φορείς της γενικής κυβέρνησης εντός του 2017. Στόχος είναι να έχει ολοκληρωθεί έως και τον Ιούλιο του επόμενου έτους, ώστε τα οποία οφέλη προκύπτουν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό του 2018. Οι φορείς του Δημοσίου θα κληθούν να εντοπίσουν έως και 10% των δαπανών τους που θα μπορούσαν να μη γίνουν. Κάτι που

Αμφισβητεί τη δυνατότητα χρηματοδότησης του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης σύμφωνα με τις προτάσεις της ελληνικής κυβέρνησης.

εάν συμβεί, μπορεί να οδηγήσει σε εξοικονόμηση της τάξης των 400-500 εκατ. ευρώ.

3. Μεταφορές κονδυλίων από διάφορους κωδικούς, όπου διαπιστώνεται ότι υπάρχει η δυνατότητα και το περιθώριο για να υλοποιηθεί η κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης.

Ωστόσο, η τρόικα έχει ήδη αντιδράσει αρνητικά στο σχέδιο αυτό, αμφισβητώντας την ικανότητα χρηματοδότησης του ΚΕΑ με αυτούς τους τρόπους. Αρχικά δεν θεωρούν αξιόπιστο το μέτρο της περικοπής των δαπανών του υπουργείου Αμυνας. Η μη ανταπόκριση του

συγκεκριμένου υπουργείου σε αντίστοιχες δεσμεύσεις για τα προνομιμα έτη είναι ωνή στις μνήμες των εκπροσώπων των θεσμών και για τον λόγο αυτό δεν εμπιστεύονται το υπουργείο Αμυνας ότι θα μπορούσε να προχωρήσει στις απαραίτητες περικοπές για να εξευρεθούν πόροι για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής.

Spending review

Επιπλέον, βλέπουν με προβληματισμό το μέτρο του spending review. Οχι γιατί θεωρούν ότι δεν μπορεί να προκύψει εξοικονόμηση από τη διαδικασία της επισκόπησης των δαπανών, αλλά επειδή η οποία εξοικονόμηση θα αποτυπωθεί στον προϋπολογισμό του 2018. Κατ' επέκταση, η χρηματοδότηση του ΚΕΑ για το 2017 δεν μπορεί να στηριχθεί στο spending review, ενώ και για το 2018 θα πρέπει να ξεκινήσει η δράση για να διαπιστωθεί εάν μπορεί η κυβέρνηση να υλοποιήσει σε σημαντική εξοικονόμηση.

Με αυτά τα δεδομένα, η τρόικα ζητεί τη λήψη μέτρων άμεσας απόδοσης για τον προϋπολογισμό. Και προτείνει την περικοπή γενικότερα επιδομάτων που υπάρχουν, αλλά και φοροπαλλαγών («κοστίζουν» στον προϋπολογισμό συνολικά περί τα 950 εκατ. ευρώ κάθε χρόνο), ειδικά στον τομέα της υγείας. Στο στόχαστρο των δανειστών βρίσκονται κοινωνικά και προνοιακά επιδόματα, όπως για παράδειγμα η επιδότηση για τις καλοκαιρινές διακοπές. Το σκεπτικό πίσω από τις προτάσεις αυτές είναι ότι θα πρέπει να

υπάρξει εν γένει αναδιάρθρωση του συστήματος παροχών που υπάρχουν στο Δημόσιο ανεξαρτήτως της μορφής που αυτά δίνονται (απευθείας, μέσω απαλλαγών κ.λπ.).

Η «κόντρα» αυτή για το ΚΕΑ και τον τρόπο χρηματοδότησής του αποτελεί σημαντικό εμπόδιο στην επίτευξη συμφωνίας για το επικαιροποιημένο Μεσοπρόθεσμο. Εμπόδιο που έρχεται να προστεθεί στο μεγάλο «αγκάθι» της μείωσης των στόχων του πρωτογενούς πλεονάματος για το 2019 και το 2020 που επιδιώκει η Αθήνα και δεν θέλουν οι δανειστές. Το αποτέλεσμα αυτών των δύο παραγόντων είναι η δήλωση του υπουργού Οικονομικών Ευκλ. Τσακαλώτου ότι το Μεσοπρόθεσμο θα κατατεθεί μετά τη λήξη της δεύτερης αξιολόγησης.

Πέραν αυτών, όμως, υπάρχουν και μικρότερα προβλήματα στην κατάρτιση του μεσοπρόθεσμου προγράμματος. Για παράδειγμα, σύμφωνα με πληροφορίες, στο εσωτερικό της τρόικας δεν υπάρχει συμφωνία για τις μακροοικονομικές προβλέψεις.

Επίσης, οικονομικό επιτελείο και θεσμοί δεν έχουν καταλήξει σε συμφωνία ούτε για την αποδοτικότητα των εσόδων, καθώς όσο δεν είναι σαφές το πώς θα κινηθεί η οικονομία, δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ασφάλεια η εισπραξιμότητα των φόρων (σχέση εσόδων ως ποσοστό του ΑΕΠ). Είναι ξεκάθαρο ότι από Σεπτέμβριο οι δύο πλευρές θα έχουν έντονες διαπραγματεύσεις για να κλείσουν όλα τα ανοικτά ζητήματα.

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΕΣΥ

Επιστροφή ασθενών στα απογευματινά ιατρεία

Εντυπωσιακή επιστροφή ασθενών στα απογευματινά ιατρεία νοσοκομείων του ΕΣΥ καταγράφεται, αποτέλεσμα της μείωσης του «τιμολογίου», από το 2013. **Σελ. 20**

Επιστρέφουν οι ασθενείς στα απογευματινά ιατρεία

Οι επισκέψεις το 2015 έφθασαν στα επίπεδα του 2010, ενώ αύξηση υπάρχει και φέτος

Της ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ

Στα απογευματινά ιατρεία των δημόσιων νοσοκομείων επιστρέφουν οι Έλληνες ασθενείς. Υστερα από τέσσερα χρόνια σοβαρής μείωσης στην κίνηση των απογευματινών ιατρείων, η οποία συνδέθηκε ευθέως με την οικονομική δυσχέρεια, ο αριθμός των επισκέψεων που έγιναν πέρυσι στα «ιδιωτικά ιατρεία» του ΕΣΥ, εντός των νοσοκομείων, κινήθηκε σε επίπεδα που θύμιζαν την προ μνημονίων εποχή: 522.196 επισκέψεις το 2015, δηλαδή πολύ κοντά στις περίπου 530.000 επισκέψεις που έγιναν στα απογευματινά ιατρεία το 2010, και όταν μάλιστα το 2012 οι επισκέψεις δεν είχαν ξεπεράσει τις 400.000. Και τα πρώτα στοιχεία από το 2016 καταδεικνύουν περαιτέρω αυξητική τάση.

Στην επάνοδο των απογευματινών ιατρείων των νοσοκομείων του ΕΣΥ συνέβαλε η μείωση κατά 20% στο κόστος των επισκέψεων, που έγινε το 2013, επί υπουργίας Αδ. Γεωργιάδη. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», η ηγεσία του υπουργείου Υγείας εμφανίζεται αποφασισμένη να προχωρήσει – πιθανότατα έως το τέλος του έτους – σε νέα μείωση των τιμών των επισκέψεων στα απογευματινά ιατρεία, έχοντας ωστόσο πάντα το βλέμμα στη διατήρηση των εσόδων των νοσοκομείων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Υγείας (ΕΣΥ.net), το 2015 καταγράφηκαν 522.196 επισκέψεις πολιτών στα απογευματινά ιδιωτικά ιατρεία των νοσοκομείων του ΕΣΥ, αριθμός που άρχισε να θυμίζει ξανά τις παλιές εποχές του συγκεκριμένου θεσμού. Τα τελευταία χρόνια, η εικόνα από τη λειτουργία των απογευματινών ιατρείων ήταν σχετικά απογοητευτική: από τις 530.000 επισκέψεις το 2010, μειώθηκαν ραγδαία κατά περίπου 100.000 το 2011 (429.903 επισκέψεις και περίπου 75.000.000 ευρώ έσοδα), για να φτάσουν στο χαμηλότερο σημείο εντός της κρίσης το 2012 (398.731 επισκέψεις). Το 2013 ο αριθμός των επισκέψεων στα απογευματινά ιατρεία αυξήθηκε ανεπαίσθητα στις 411.819 και το 2014 αισθητά στις 479.092, αφού άλλωστε είχε προηγηθεί μείωση κατά 20% στο κοστολόγιό τους το καλοκαίρι του 2013.

Σταθερά στις πρώτες προτιμήσεις των πολιτών για την απογευματινή τους λειτουργία είναι τα πανεπιστημιακά και τα ειδικής κατεύθυνσης νοσοκομεία. Είναι χαρακτηριστικό ότι πέρυσι «πρωταθλητής» στα απογευματινά ιατρεία ήταν το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας (36.603 επισκέψεις), ενώ υψη-

Πρώτα στις προτιμήσεις είναι τα πανεπιστημιακά και τα ειδικής κατεύθυνσης νοσοκομεία, ενώ «πρωταθλητής» των εσόδων είναι ο «Ευαγγελισμός».

λά στην «κατάταξη» ήταν τα πανεπιστημιακά Ηρακλείου (30.101 επισκέψεις) και Πατρών-Ρίου (28.939 επισκέψεις).

Τα απογευματινά ιατρεία των νοσοκομείων της 1ης Υγειονομικής Περιφέρειας Αττικής επισκέφθηκαν

πέρυσι 189.300 πολίτες, ενώ μια απλή σύγκριση των δεδομένων του Ιανουαρίου 2016 με τον αντίστοιχο μήνα του 2015 καταδεικνύει ότι υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις πως η φετινή χρονιά να καταγράψει σημαντικά παραπάνω επισκέψεις (14.339 απογευματινές επισκέψεις τον Ιανουάριο 2015, έναντι 15.350 τον Ιανουάριο του 2016). Στην απογευματινή λειτουργία των νοσοκομείων του ΕΣΥ της Αττικής συμμετέχουν συνολικά 3.200 εργαζόμενοι, εκ των οποίων 2.100 είναι γιατροί, 500 νοσηλευτές, 400 διοικητικό προσωπικό και 200 παραϊατρικό προσωπικό.

Το 2015 τις περισσότερες επισκέψεις στα απογευματινά ιατρεία

των νοσοκομείων της Αθήνας δέχθηκε το εξειδικευμένο στα δερματικά και αφροδισιολογικά νοσήματα «Ανδρέας Συγγρός» (26.711 επισκέψεις) και ακολούθησαν το ΚΑΤ που έχει ειδικό προσανατολισμό στα ορθοπεδικά περιστατικά (20.919 επισκέψεις) και το «Ελενα Βενιζέλου» (16.667 επισκέψεις), αφήνοντας πίσω το Γενικό Κρατικό Αθηνών (16.206 επισκέψεις) και τον «Ευαγγελισμό» (11.743). Ωστόσο ο «Ευαγγελισμός» είναι ο πρωταθλητής των εσόδων από την απογευματινή λειτουργία, όχι όμως λόγω των επισκέψεων στους γιατρούς, αλλά λόγω των ακριβών διαγνωστικών-απεικονιστικών εξετάσεων. Από τα 15,5 εκατομμύρια ευρώ έσοδα από τα απογευματινά των νοσοκομείων της Αθήνας, τα 3 εκατομμύρια ευρώ είναι του «Ευαγγελισμού», που είναι και το μόνο νοσοκομείο ΕΣΥ στο Λεκανοπέδιο που διαθέτει PET-CT (τομογραφία εκπομπής ποζιτρονίων).

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι απεικονιστικές-διαγνωστικές εξετάσεις είναι ο «μαγνήτης» της απογευματινής λειτουργίας των νοσοκομείων αφού καλύπτονται πλήρως από τον ΕΟΠΥΥ, σε αντίθεση με την επίσκεψη στον γιατρό που είναι ένα κόστος που επιβαρύνει εξ ολοκλήρου τον ασθενή, ενώ παράλληλα είναι ένας τρόπος περαιτέρω αξιοποίησης του εξοπλισμού του ΕΣΥ. Πέρυσι διενεργήθηκαν κατά την απογευματινή λειτουργία των νοσοκομείων της Αθήνας περίπου 270.500 διαγνωστικές-απεικονιστικές εξετάσεις και 7.300 θεραπευτικές και επεμβατικές πράξεις, εκ των οποίων οι 3.865 ήταν ακτινοθεραπείες.

Μείωση τιμών εξετάζει το υπ. Υγείας

Στην καθιέρωση νέου κοστολογίου, με χαμηλότερες τιμές για τους επισκέπτες των απογευματινών ιδιωτικών ιατρείων του ΕΣΥ, προσανατολίζεται το υπουργείο Υγείας. Όπως ανέφερε στην «Κ» υψηλόβαθμο στέλεχος του υπουργείου, «τα απογευματινά ιατρεία καλύπτουν μια πραγματική ανάγκη του συστήματος Υγείας με την έννοια ότι διευκολύνουν την πρόσβαση των πολιτών, που έχουν την οικονομική δυνατότητα, σε γιατρούς και υπηρεσίες του νοσοκομείου. Επιπλέον στηρίζουν το δημόσιο σύστημα υγείας, επειδή αφενός μειώνουν τον χρόνο αναμονής στα τακτικά εξωτερικά ιατρεία και αφετέρου προσφέρουν έσοδα στο νοσοκομείο. Παράλληλα, προσφέρουν συμπληρωματικό εισόδημα σε γιατρούς και στο λοιπό προσωπικό που συμμετέχει σε αυτά». Πάντως, το υπουργείο θα προχωρήσει στον έλεγχο των όρων και των προϋποθέσεων συμμετοχής των γιατρών στα απογευματινά ιατρεία (π.χ. εάν τηρείται η προϋπόθεση συμμετοχής και στα πρωινά ιατρεία των νοσοκομείων) και στην επανεξέταση των ποσών που πληρώνει ο ασθενής. Το «στοίχημα» είναι να μειωθεί η επιβάρυνση για τον πολίτη χωρίς όμως να επηρεαστούν τα έσοδα των νοσοκομείων. Σήμερα, η αμοιβή για απογευματινό ιατρείο στο ΕΣΥ κυμαίνεται για μέλη ΔΕΠ από 72 ευρώ (καθηγητής) έως 36 ευρώ (λέκτορας), και για γιατρούς ΕΣΥ από 64 ευρώ (συντονιστής διευθυντής σε νοσοκομεία πόλεων όπου εδρεύουν ιατρικές σχολές) έως 16 ευρώ (επιμελητής Γ' σε νοσοκομείο της περιφέρειας).

Η Ε.Ε., η δημόσια υγεία και οι «διαταράκτες»

Της **Π. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΤΑΜΑΤΗ***

Στις 15 Ιουνίου 2016, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε δύο σχέδια πράξεων που αφορούν τα βιοκτόνα και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και στα οποία αναφέρονται τα προτεινόμενα κριτήρια προσδιορισμού/χαρακτηρισμού των ενδοκρινικών διαταρακτών. Τα κριτήρια αυτά είχαν τεθεί σε δημόσια διαβούλευση, η οποία ολοκληρώθηκε στις 28 Ιουλίου. Ομολογουμένως, η επιλογή της περιόδου αυτής, καθώς βρισκόμαστε στα μέσα του καλοκαιριού, στέρνεσε τη δυνατότητα επαρκούς οργάνωσης, αντίδρασης και συζήτησης, των διαδικασιών δηλαδή που είναι κάτι παραπάνω από απαραίτητες σε θέματα που αφορούν τη δημόσια υγεία.

Φαίνεται ότι η Επιτροπή παραβλέπει ότι η έκθεση στους ενδοκρινικούς διαταράκτες έχει επιστημονικά τεκμηριωθεί και αποδειχθεί ότι συνδέεται με ασθένειες που όχι μόνο απειλούν την ανθρώπινη ζωή, αλλά και αφαιρούν ετησίως δισεκατομμύρια ευρώ από το σύστημα υγείας της Ε.Ε. Ακόμα, ότι πρέπει να συνεκτιμάται και ο κίνδυνος για το φυσικό περιβάλλον και την άγρια ζωή, που οπωσδήποτε η κοινοτική νομοθεσία οφείλει να προστατεύει, πράγμα που συνέβαινε.

Σε προηγούμενα νομοθετικά κείμενα, είχε αναδειχθεί μια ισχυρή ευαισθησία για την εξασφάλιση ενός υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας, των ευαίσθητων ομάδων πληθυσμού, της άγριας ζωής και του περιβάλλοντος,

αλλά και για την εφαρμογή της αρχής της προφύλαξης, με χαρακτηριστικότατο παράδειγμα τον κανονισμό 528/2012 για τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση των βιοκτόνων. Όμως η προτεινόμενη νομοθεσία για τα βιοκτόνα και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα φαίνεται να αγνοεί τα προηγούμενα ή, τουλάχιστον, να μην τα λαμβάνει υπόψη όσο θα έπρεπε.

Το κύριο χαρακτηριστικό της προτεινόμενης νομοθεσίας είναι η

Αγνοείται η αρχή της προφύλαξης και η έκθεση σε επικίνδυνες ουσίες συνεχίζεται μέχρι να έρθει η πλήρης απόδειξη.

απόρροια αποδοχή των ουσιών που πιθανώς να προκαλούν ενδοκρινικές διαταραχές, καθώς δεν αποκλείονται σύμφωνα με τα κριτήρια που δόθηκαν προς διαβούλευση. Ο νομοθέτης προτείνει τον αποκλεισμό μόνο των ουσιών με γνωστή και πλήρως αποδεδειγμένη δυνατότητα πρόκλησης ενδοκρινικών διαταραχών, αγνοώντας την επαρκή βάση δεδομένων των πιθανών ενδοκρινικών διαταρακτών και αποκλείοντας έτσι μόνο ένα μικρό υποσύνολο επικίνδυνων ουσιών. Για να καλυφθεί μεγαλύτερος αριθμός ουσιών, απαιτείται τόσο μεγάλος αριθμός αποδεικτικών στοιχείων

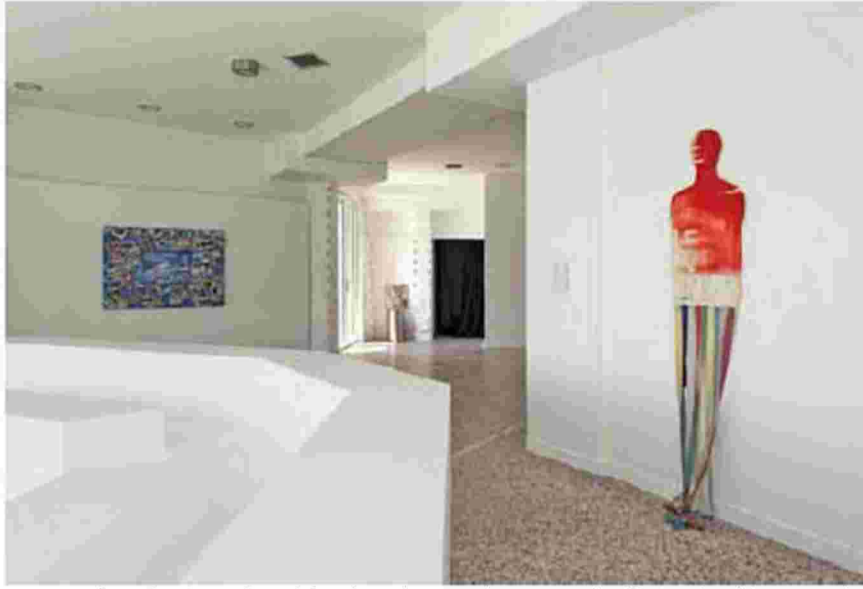
που είναι πρακτικά σχεδόν αδύνατο να επιτευχθεί. Ο νομοθέτης αγνοεί τις ουσίες για τις οποίες υπάρχουν μόνο ενδείξεις για πιθανή ενδοκρινική δράση και, επομένως, δεν εξασφαλίζει τα επιθυμητά επίπεδα ασφάλειας για την υγεία και το περιβάλλον, όπως αυτά αναφέρονταν σε προηγούμενα νομικά κείμενα.

Ένα ακόμη χαρακτηριστικό σημείο είναι ότι ενδέχεται να επιτραπεί η χρήση ορισμένων ουσιών που όντως έχει αποδειχθεί χωρίς την παραμικρή αμφιβολία ότι είναι ενδοκρινικοί διαταράκτες, εάν ο κίνδυνος για την ανθρώπινη υγεία είναι αμελητέος. Αμελητέος μεν, υπαρκτός δε, αφού ο νομοθέτης δεν μιλάει για αμελητέα έκθεση, αλλά για αμελητέο κίνδυνο. Επομένως, δίνεται ένα νομικό «παραθυράκι» για να επιτραπεί η χρήση ορισμένων ενδοκρινικών διαταρακτών. Κάτι άλλο που πρέπει να θυμηθούμε είναι ότι δεν υπάρχει ασφαλές όριο έκθεσης στους ενδοκρινικούς διαταράκτες, όπως συμβαίνει και με τις καρκινογόνες ουσίες και ότι καθημερινά, εκτιθέμεθα σε πλήθος τέτοιων ουσιών με τα μείγματά τους να έχουν απόρροια επίδραση στον οργανισμό. Επιπλέον, αγνοείται η αρχή της προφύλαξης και η έκθεση σε επικίνδυνες ουσίες συνεχίζεται μέχρι να έρθει η πλήρης απόδειξη, αλλά, τότε, η ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον θα έχουν υποστεί επιπτώσεις που θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί. Αναμφίβολα, οι ενδοκρινικοί διαταράκτες αποτελούν σημαντική απειλή για την υγεία και ο αποκλεισμός τους είναι

μονόδρομος. Η εμμονή σε ένα υψηλό, πιθανώς μη επιτεύξιμο, επίπεδο επιστημονικής απόδειξης δεν προστατεύει την υγεία και δεν παρακινεί τις βιομηχανίες να βρουν εναλλακτικές ασφαλέστερες ουσίες για να αντικαταστήσουν τόσο τους γνωστούς όσο και τους πιθανούς ενδοκρινικούς διαταράκτες.

Η Ε.Ε. είναι θεωρητικά αναγκασμένη να αποφασίζει σωστά λαμβάνοντας υπόψη την επιστημονική αβεβαιότητα και την αρχή της προφύλαξης που αποτελεί μία από τις σημαντικότερες ασπίδες της ανθρώπινης υγείας και δεν πρέπει να παραγκωνίζεται προς όφελος μιας ελεύθερης εμπορικής κυκλοφορίας υποπτην χημικών ουσιών. Καθεστώς πίεσης προς την Επιτροπή προφανώς και υπάρχει, ειδικά όταν η συζήτηση για τη Διατλαντική Εταιρική Σχέση Εμπορίου και Επενδύσεων (ΤΤΙΡ) είναι πιο επίκαιρη από ποτέ. Όμως η ίδια η Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο έχει καλέσει την Επιτροπή να μη διαπραγματεύεται πάνω σε θέματα που τα νομοθετικά πρότυπα διαφέρουν μεταξύ ΗΠΑ και Ε.Ε, αλλά και οι Ευρωπαίοι πολίτες μπορούν και πρέπει να αντιδράσουν προς όφελος της υγείας της παρούσας γενεάς, των μελλοντικών Ευρωπαίων πολιτών, αλλά και του περιβάλλοντος.

* Η κ. Π. Νικολοπούλου-Σταμάτη είναι καθηγήτρια της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, επιστημονική υπεύθυνη του ΠΜΣ «Περιβάλλον και Υγεία. Διαχείριση περιβαλλοντικών θεμάτων με επιπτώσεις στην υγεία».

Παρούσα με έργα (αριστερά) στην έκθεση είναι η Σύρια, γεννημένη στην Ουγγαρία, Ρόζα Ελ Χασάν. Ο τίτλος του αφιερώματος («A world not ours») είναι από το ομώνυμο φιλμ του Mahdi Fleifel (1979), που έζησε ως παιδί σε καταυλισμό του Λιβάνου.

Κοιτάζοντας κατάματα την αλήθεια

Μετανάστευση, το φετινό εικαστικό αφιέρωμα του φεστιβάλ του Ιδρύματος Schwarz στο Art Space, στο Πυθαγόρειο της Σάμου

Της ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑ

Ο ήλιος δίνει αλλά η ζέση δεν έχει ακόμα υποχωρήσει. Το τσιμέντο καίει κάτω από τα πόδια μας. Τα Isobox, τα δεκάδες λυμένα «κουτιά» που στεγάζουν τα 1.200 άτομα στο Κέντρο Υποδοχής της Σάμου σε ένα παλιό πεδίο βολής πάνω από το Βαθύ, ζεματάνε και αυτά. Κάποια έχουν κλιματισμό άλλα όχι. Ο καταυλισμός ζει την καθημερινή του ρουτίνα. Πολλά από τα 400 παιδιά τρέχουν ασταμάτητα. Μερικά τραγουδάνε «Δυνατά τα δυο μου χέρια τα χτυπάω» (μόνο με μουσική και δικές τους λέξεις, γιατί δεν μιλάνε ελληνικά), έφηβοι σουλατσάρουν με κινητά, οι άνδρες σε κοιτάζουν κατάματα με ένα τόσο ευθύ εξεταστικό βλέμμα, που γυρίζεις το κεφάλι από την άλλη πλευρά, οι γυναίκες πλένουν ρούχα. Λίγο πιο πέρα οι συγκινητικοί εθελοντές, ο ακούρατος νεαρός γιατρός του ΚΕΕΛΠΝΟ, η αστυνομία, οι οικειοϋριτι. Ένας μικρόκοσμος, το τυχαίο δείγμα των ανθρώπων που συναρπάζουν το τεράστιο «έθνος του πουθενά». Τους πρόσφυγες.

Μερικά χιλιόμετρα μακρύτερα, οι ντόπιοι. Άλλος μικρόκοσμος. Ορισμένοι είναι εξοργισμένοι από την πτώση του τουρισμού, άλλοι γκρινιάζουν για το κράτος που δεν κάνει τίποτα, άλλοι φοβούνται, συμπονούν, συμμετέχουν ή παραμένουν απαθείς, εκφράζονται, σιωπούν, νιώθουν ενόχες ή ανακούφιση που δεν έχουν την ίδια μοίρα. Τους κοιτάζω στις ταβέρνες, στις παραλίες,

Η Κατερίνα Γρέγου, επιμελήτρια της έκθεσης που έχει τίτλο «A world not ours», αναπτύσσει με οικονομία και ευφυΐα ένα διαφορετικό αφήγημα με στόχο τη δημιουργία ενσυναίσθησης.

Στην έκθεση στο Art Space, που θα διαρκέσει μέχρι τις 15 Οκτωβρίου, βλέπει κανείς τις βραβευμένες με Πούλιτζερ φωτογραφίες του Γιάννη Μπεχράκη.

στα καταστήματα με τα κακόγουστα τουριστικά είδη. Αναρωτιέμαι: Θα ενδιαφερόταν κάποιος από αυτούς να πάει σε μια έκθεση σύγχρονης τέχνης για τη μετανάστευση, όταν την έχει φάει με το κουτάλι στην καθημερινότητά του, στα κανάλια, στις εφημερίδες, όταν είναι κάτι που πλήττει το δικό του βιοτικό επίπεδο; Και πώς μπορεί να αγιάξει ένα ζήτημα που δικιάζει τόσο, για να επουλώσει και όχι να ρίξει αλάτι στην πληγή;

Η πρόκληση

Μπορεί να γίνει μια έκθεση για τη μετανάστευση, χωρίς ευτελισμούς του ανθρώπινου δράματος, στερεότυπα και εύκολες λύσεις; Αυτή ήταν η δύσκολη πρόκληση που είχε μπροστά της αυτό το καλοκαίρι η Κατερίνα Γρέγου. Η δυναμική Ελληνίδα επιμελήτρια, που ζει στο εξωτερικό τα τελευταία δέκα χρόνια, έχει κερδίσει τον σεβασμό με τον ακαταπόνητο επαγγελματισμό της και τη διαυγή άποψη της για την τέχνη. Προσκληθήκε στη Σάμο από μίαν άλλη Ελληνίδα της διασποράς, τη Χιόνα Ξανθοπούλου - Schwarz, για να επιμεληθεί στο Art Space στο Πυθαγόρειο το φετινό εικαστικό αφιέρωμα του Φεστιβάλ του Ιδρύματος Schwarz, το οποίο έχει και μουσικό σκέλος με ανερχόμενους διεθνείς σολίστ της κλασικής μουσικής.

Ο θεσμός, που ιδρύθηκε το 2012, έχει δώσει στη Σάμο ένα ουσιαστικό δώρο, όχι μόνον διότι ανακαινίσε

με δαπάνες του έναν χώρο που μετετράπη από παλιό καταρρέον ξενοδοχείο σε κομψό Art Space. Ούτε μόνον διότι ανέδειξε ξανά το όμορφο ρωμαϊκό ωδείο του Πυθαγορείου και συνεισέφερε στην τόνωση της τοπικής οικονομίας, δίνοντας απασχόληση σε αρχιτέκτονες, μάστορες, τεχνικούς και πελατεία σε ξενοδόχους και εστιατόρες. Το σπουδαιότερο είναι ότι η Χιόνα Ξανθοπούλου - Schwarz, αντί να βλέπει την ακριτική θέση ως ακίλλιο πτέρνα, την αντιμετωπίζει ως στρατηγικό πλεονέκτημα. Μία επαρχιακή νήσος της Ελλάδας και μεθόριος της Ευρώπης μετακινείται από την περιφέρεια στο επίκεντρο των εξελίξεων, γίνεται ο λεπτός υμένας που κρατάει ενωμένες δύο ηπείρους, δύο «κόσμους». Είναι η γέφυρα, η σύζευξη ανάμεσα σε μέλη αντιθετικά. Ως εκ τούτου το πρώτο κέρδος δεν είναι μόνον η αναμφισβήτητη ποιότητα των εκδηλώσεων αλλά και η πολιτιστική διπλωματία.

Τα τελευταία τέσσερα χρόνια, ξένοι δημοσιογράφοι, καλλιτέχνες, μουσικοί, επιμελητές έχουν συσπειρωθεί γύρω από το Φεστιβάλ, έχουν δηλαδή φτιάξει μια κοινότητα λατρευτών επισκεπτών της Σάμου, που διευρύνεται και που μπορεί να δει την πραγματική κατάσταση σε ένα μέρος το οποίο πασχίζει να δείξει τουριστικά ελκυστικό ενώ ζει το άγχος της οικονομικής και προσφυγικής κρίσης.

Ορισμένοι κάτοικοι, περισσότερο όμως ξένοι επισκέπτες—καθώς φαι-

Ένα παλιό καταρρέον ξενοδοχείο μετετράπη στα κομψό Art Space, στο Πυθαγόρειο της Σάμου.

νετα και ο δήμαρχος Μιχάλης Αγγελόπουλος, που δήλωσε πως θα το στηρίξει στο διπνεκές—, αντιλαμβάνονται πόσο μεγάλη είναι αυτή η προσφορά σε μια κοινότητα που δοκιμάζεται.

Συγκίνηση και χιούμορ

As Ξαναγυρίσουμε όμως στο βασικό ερώτημα. Αυτό της έκθεσης. Στο Art Space η Γρέγου αναπτύσσει με οικονομία και ευφυΐα ένα διαφορετικό αφήγημα. Στόχος της είναι η δημιουργία ενσυναίσθησης και το να επιστρατεύσει την αυ-

θεντική συγκίνηση και το χιούμορ που συχνά εξοστρακίζονται από τις εκθέσεις σύγχρονης τέχνης. Τίτλος του αφιερώματος είναι «A world not ours» από το ομώνυμο φιλμ του Mahdi Fleifel (1979), ο οποίος πέρασε μεγάλο μέρος της παιδικής του ηλικίας σε προσφυγικό καταυλισμό του Λιβάνου.

Η Γρέγου δεν στηρίχθηκε μόνον στην εκαστική δημιουργία. Υστερα από επίποπα έρευνα συμπεριέλαβε ακόμα και μία εθελόντρια ακτιβίστρια Αμερικανίδα, 83 ετών, που ήρθε στη Σάμο από το Σαν Φραν-

σίσκο για να βοηθήσει. Σπουδαίο είναι και το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που έχει συνθέσει η Κατερίνα Ζαχαροπούλου, το οποίο με πρωτοποριακές δράσεις φέρνει κοντά τα παιδιά του νησιού σε μια νέα οπτική του ζητήματος.

Το «κεντρικό έργο» που επιλέγει, πάντως, η επιμελήτρια και γύρω από αυτό κτίζει την έκθεση είναι ένα ελαστικό βίντεο «Exit», συνδεδεμένο ετυμολογικά με τη βιβλική Εξοδα. Παρακολουθώντας το σκέφτηκε ότι τα 21 λεπτά που διαρκεί ήταν από τα πλέον επιμορφωτικά για μένα τα τελευταία χρόνια. Οι γνωστοί αρχιτέκτονες Diller & Scofidio + Renfro μαζί με την επίσης αρχιτέκτονα Laura Kurgan και τον καλλιτέχνη και στατιστολόγο Mark Hansen συγκέντρωσαν πολλά στοιχεία από έγκυρες πηγές, φτιάχνοντας μια σύνοψη για το μέγεθος, τους λόγους και κυρίως τις συνέπειες της μετανάστευσης στην υφήλιο από το 2008 έως και το 2015. Ευσύντοπο, με καλά γραφικά, δίνει στον θεατή μια κατανοητή εξέλιξη της μετακίνησης πληθυσμών σε παγκόσμιο επίπεδο και «τροφή» για σκέψη.

Κοντά σε αυτό η Γρέγου τοποθετεί τη δουλειά καλλιτεχνών που έχουν ασχοληθεί εδώ και πολλά χρόνια με το θέμα, επιδεικνύοντας συνέπεια και αφοσίωση στο ανθρωπιστικό τους κίνητρο. Βλέπει κανείς τις βραβευμένες με Πούλιτζερ φωτογραφίες του Γιάννη Μπεχράκη καθώς και εκείνες του Γιώργου Μουτάφη και

καταλαβαίνει πως δεν έχουν την εντυπωσιοθηρία του Αϊ Γουέι Γουέι.

Χάρis στο Ιδρυμα, έγιναν και νέες παραγωγές, όπως εκείνη της Λυττωποριακής Δράσεις φέρνει κοντά τα παιδιά του νησιού σε μια νέα οπτική του ζητήματος. Παρούσες με έργα η Σύρια, γεννημένη στην Ουγγαρία, Ρόζα Ελ Χασάν και η Λιβανέζα Νινάρ Εσμπέρ, που έκανε και μια περφόρμανς στα εγκαίνια. Το βράδυ του άνοιξε η έκθεση, μέλη της θεατρικής ομάδας Σάμου διάβασαν αποσπάσματα συνεντεύξεων που συγκέντρωσε η 83χρονη Αμερικανίδα Σάλι Λατς από πρόσφυγες. Ετσι οι άνθρωποι που πέρασαν στη Σάμο και βρίσκονται στον καταυλισμό απέκτησαν «φωνή». Σημαντική ήταν και η συμβολή της Μαρίνας Γιώπη με ένα βίντεο μνήμη προσφυγιάς από τους Μικρασιάτες συγγενείς της, καθώς και οι Juice Rap News, ένα rap συγκρότημα από την Αυστραλία, που αποδομεί με σάτιρα τη ρητορική των ειδήσεων.

«Για μένα η αξία της τέχνης και των καλλιτεχνών είναι πως σε έναν κόσμο όπου όλα πλέον διαμεσολαβούνται και αλλοιώνονται, εκείνοι μπορούν να αρθρώσουν ένα αφήγημα πέρα από τη λογοκρισία, που να μην πολώνει, να μη δικιάζει αλλά να μας κάνει να κοιτάμε με συμπόνια κατάματα την αλήθεια», είπε η Κατερίνα Γρέγου στα εγκαίνια. Και έχει δικιο. Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 15/10.

Τα εν οίκω ...εν Δήμω

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΥΚΙΟΣ
demos@pegasus.gr

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ τον θάνατο του Θωμά, ενός νέου ανθρώπου, ύστερα από αποτυχημένη μεταμόσχευση καρδιάς στο «Ωνάσειο», έγραψα δυο αράδες στα «Εν Οίκω... Εν Δήμω», που αποτέλεσαν τη «σπίθα» για να ανάψει «φωτιά»... Ασθενείς, συγγενείς αλλά και ιατροί με αναζητούσαν για να μου «ανοίξουν» την... καρδιά τους περιγράφοντας με τα πιο μελανά χρώματα πώς διαμορφώνεται η κατάσταση στη μοναδική Μονάδα Μεταμοσχεύσεων της χώρας που λειτουργεί στο Ωνάσειο.

ΚΑΤ' ΑΡΧΑΣ εξομολογούμαι ότι διατηρώ ένα συναισθηματικό δέσιμο με όλο το προσωπικό του Ωνασείου, καθώς για μακρό χρονικό διάστημα άπαντες παρείχαν τις υπηρεσίες τους στον ασθενή πατέρα μου μέχρι την τελευταία στιγμή της ζωής του. Αυτό ακριβώς με έκανε να μην αποσιωπήσω ότι φέτος συνέβησαν δύο ατυχείς μεταμοσχεύσεις επί συνόλου τεσσάρων! Το ερώτημα που τίθεται απ' όσους νοιάζονται για την εύρυθμη λειτουργία του νοσοκομείου είναι: Τι συμβαίνει; Απέφυγα να συνομιλήσω με τους εμπλεκόμενους ιατρούς, άλλα ανέτρεξα στους παλαιότερους, που έστησαν τη Μονάδα. Η συνομιλία με τον εν Ελλάδι «γκουρού» στις μεταμοσχεύσεις καρδιάς δεν αφήνει κανένα περιθώριο παρερμηνείας: «Συνομιλώ μαζί σας, κ. Βερούκιε, διότι όντως διαφαίνεται πρόβλημα στη Μονάδα εξαιτίας των δύο ατυχών μεταμοσχεύσεων, υπό τη νέα ηγεσία από 1.1.16».

Πληροφορίες για ελλιπή συνεργασιμότητα

Ο ΒΕΤΕΡΑΝΟΣ στις μεταμοσχεύσεις καρδιάς μου εξηγεί: «Η πρώτη εμπλοκή κατά τη διάρκεια μεταμόσχευσης συνέβη σε 43ετή ασθενή με αντίλη ΒΙVAD, προσεκτικά ελεγμένη για την παρουσία αντισωμάτων, έλαβε συμβατό μόσχευμα από γυναίκα νοσπλευόμενη στο Τζάνειο. Οι πληροφορίες φέρουν τη λήψη ως "επεισοδιακή" λόγω ελλιπούς συνεργασιμότητας των διαφόρων ομάδων της Μονάδας Μεταμοσχεύσεων, ενώ και το μόσχευμα παρουσίαζε εκχυμώσεις, οι οποίες συνηγορούν για την πλημμελή συντήρησή του. Παρουσιάστηκε άμεση δυσλειτουργία, αλλά ευτυχώς το μόσχευμα ανέκαμψε, επρόκειτο δηλαδή περί αναστρέψιμης, παροδικής βλάβης. Εν τούτοις, η δυσλειτουργία απεδόθη σε "υπεροξεία απόρριψη", προσφιλή διάγνωση Προγραμμάτων της δεκαετίας του 1990, ώστε να δικαιολογείται η πλημμελής συντήρηση του μοσχεύματος».

ΤΟΛΜΩ και τον διακόπτο: Δηλαδή, διαβλέπετε φαινόμενα απειρίας και πλημμελούς συντήρησης του μοσχεύματος όπως τα πρώτα χρόνια λειτουργίας της Μονάδας, όταν υπήρξε απειρία στο προσωπικό; Ο «γκουρού» με κοιτάζει πονηρά ως να μην επιθυμούσε τη διακοπή και συνεχίζει: «Για τη δεύτερη μεταμόσχευση, του 64ετούς (του Θωμά) με προηγούμενη αντικατάσταση βαλβίδας, διαλέχτηκε γυναίκα δότης 50 ετών. Δεν υπάρχει

Η ηγεσία του υπ. Υγείας καλείται να ερευνήσει εάν έχουν εγκαταλειφθεί τα διεθνή στάνταρ για την εύρυθμη λειτουργία της Μονάδας Μεταμοσχεύσεων.

Μαρτυρίες γιατρών που ανάβουν φωτιές για τη νέα τάξη πραγμάτων στο Ωνάσειο

επίκριση για το ταίριασμα άντρα με γυναίκα. Ωστόσο υπήρξε κάποια δυσαναλογία, όπως προκύπτει από τον διπλάσιο του συνηθισμένου χρόνο συρραφής και την επίμονη αιμορραγία από την αορτική αναστόμωση. Τελικά έγινε αντικατάσταση της ανιούσας αορτής, αλλά δυστυχώς, οι μετέπειτα χειρισμοί της εξωσωματικής κόστισαν τη ζωή του ασθενούς...».

ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΕ: «Κατόπιν των δύο αυτών δυσμενών εξελίξεων ευλόγως αναρωτιέται κανείς τι έχει αλλάξει, δεδομένου ότι το Πρόγραμμα διατηρεί όλο σχεδόν το ανθρώπινο δυναμικό του. Κατά τους εμπλεκόμενους σε αυτό, η μόνη εμφανής διαφορά είναι η πρόσφατη αλλαγή "φιλοσοφίας",

όσον αφορά στους διακριτούς ρόλους εκάστου μέλους της Ομάδας. Φαίνεται πως έχει επικρατήσει η νοοτροπία του "όλοι τα κάνουν όλα", καθώς και ότι η μεταμόσχευση δεν είναι παρά "μια ακόμα επέμβαση". Εάν αυτό αληθεύει, τότε πρόκειται για καταδικασμένη προσπάθεια».

ΚΑΙ ΠΡΙΝ ΑΛΕΚΤΟΡΑ φωνήσai, προβαίνει σε δημόσια παρέμβαση το νεοεκλεγέν Δ.Σ. της Επιστημονικής Ένωσης Ιατρών Ωνασείου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου (Ε.Ε.Ι.-Ω.Κ.Κ.). Σε ανακοίνωσή του αναφέρεται στη Μονάδα Μεταμοσχεύσεων και τονίζει μεταξύ άλλων: «Ιεραρχώντας τα -πλείστα όσα- προβλήματα, θεωρούμε ότι το πλέον σημαντικό είναι το θέμα της λειτουργίας του προγράμματος μεταμοσχεύσεων. Εκφράσαμε πολλακίς, την αγωνία μας, καυτηριάσαμε λανθασμένες -κατά την άποψή μας- επιλογές και ολιγωρίες όλων των τελευταίων Διοικήσεων καθώς και δείγματα ιδιότυπης ιατρικο-επιστημονικής ζηλοφθορίας, παρασκηνίου και μεθοδεύσεων. Παρατηρήθηκαν και πρωτοφανή φαινόμενα, όπως η αποχώρηση ασθενούς από το νοσοκομείο για αντιμετώπιση του προβλήματός του στο εξωτερικό, ενώ αναστάτωση επικρατεί μεταξύ των ασθενών και των οικείων τους».

Η μεταμόσχευση απαιτεί σκληρή δουλειά, ενώ τα μοσχεύματα δεν επαρκούν για την εκπαίδευση «όλων». Η πείρα περιορίζεται στους αρίστους...

«Δεν υπάρχουν άλλα περιθώρια»

ΚΑΙ Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ συνεχίζει: «Το πλέον κρίσιμο και επείγον σημείο είναι η ανάληψη για το επόμενο κρίσιμο χρονικό διάστημα της χειρουργικής ευθύνης διενέργειας των επεμβάσεων από τους -ελάχιστους- πλέον πεπειραμένους καρδιοχειρουργούς. Είναι κρίσιμο να συνειδητοποιηθεί ότι, ανεξάρτητα από θεωρητικούς γοητευτικά σχήματα, περιθώρια για χειρουργικά "rotation" μέχρι το πρόγραμμα να ξανασταθεί στα πόδια του και να ανακτήσει την εμπιστοσύνη των ασθενών και την αυτοπεποίθησή του... απλά δεν υφίστανται!».

ΜΑΛΙΣΤΑ, κοινώς μπάχαλο! Δεν το χωράει ο νους ανθρώπου ότι η απώλεια του 64χρονου Θωμά Σκόνδρα ενδεχομένως να αποτέλεσε θυσία στον «βωμό» μιας «ιδιότυπης ιατρικο-επιστημονικής ζηλοφθορίας, παρασκηνίου και μεθοδεύσεων», όπως καταγγέλλει η Επιστημονική Ένωση Ιατρών του Ωνασείου.

ΟΙ ΓΙΑΤΡΟΙ του Ωνασείου τα τελευταία χρόνια διαρκώς εκπέμπουν SOS για τη φθίνουσα πορεία του, επί δεκαετίες, εξαιρετικά επιτυχημένου και μοναδικού στην επικράτεια Προγράμματος μεταμοσχεύσεων καρδιάς.